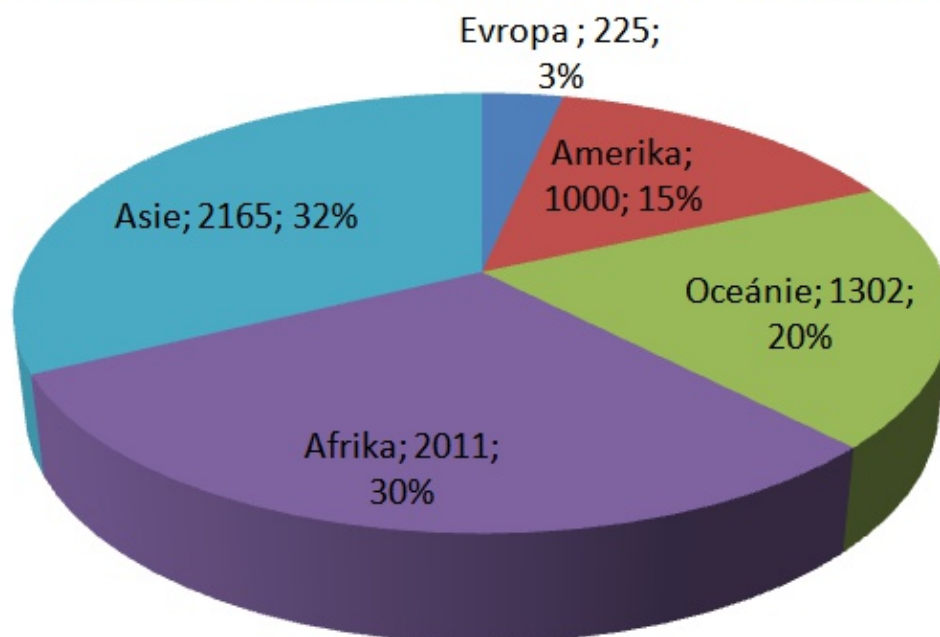

Národy Evropy podle států

Počty jazyků v jednotlivých světadílech (SIL, 1996)

Počty jazyků v jednotlivých světadílech. (SIL, 1996)

[Ukázky jazyků z odlišných jazykových skupin](#)

Jazyky Evropy

Indoevropská skupina

satémová větev

indoíránská větev

indoárijská skupina

stará indština

1. sanskrt
2. védština

staroindické jazyky

1. páli
2. prákrty)

novοindické jazyky

1. bengálština
2. [Hindština](#)
3. nepálština
4. [Paňdžábština](#)
5. [Romština](#)
 - [Maďarská romština \(ahi-dialekt\)](#) (ahi-dialekt)
6. urdština

dardská skupina

1. kašmírština

íránská skupina

západní

1. [Kurdština](#)
2. [Perština \(farsí\)](#)
3. [Tádžičtina](#)

východní

1. osetština

slovanská větev

západoslovanská skupina

Kašubština – pás dialektů na jih od Gdaňska – je z hlediska svého původu nejvýchodnějším pozůstatkem Slovanů pomořských, ale její uživatelé přijali jako svůj spisovný jazyk polštinu a spolu s ní se vyvíjí i jejich jazyk; je to dnes skupina dialektů polského jazyka. Severní slovinština, příbuzná kašubštině, byla dalším pozůstatkem téže jazykové větve; mluvilo se jí do 2. světové války v několika vesnicích při Baltském moři v Pomořanech. A konečně polabština (nebo též jazyk polabských Drevjanů) je nejzápadnější pozůstatek téže jazykové větve; mluvilo se jím až do poloviny 18. století v několika vesnicích na levém břehu Labe v okolí Lümburku v provincii hannoverské; je zachována v nedokonalých zápiscích několika německých zájemců o folklór. (Radoslav Večerka (2002), http://www.moraviamagna.cz/jazyk/j_prasl1.htm)

polabsky	polsky	kašubsky	hornolužický	dolnolužický	česky	rusky
clawak, clôwak	człowiek	człowiek	čłowjek	cłowjek	člověk	человек
vicer	wieczór	wieczór	wječor	wjacor	večer	вечер
brot	brat	brat	bratr	bratš	bratr	брат
dôn	dzień	dzéń	dzeń	żeń	den	день
ręka	ręka	rãka	ruka	ruka	ruka	рука
prenja zaima, jisin	jesień	jeséń	nazyma	nazymje	podzim	осень
sneg	śnieg	sniég	sneh	sněg	sníh	снег
lato	lato	lato	lěčo	lěše	léto	лето
sestra	siostra	sostra	sotra	sotša	sestra	сестра
ryba	ryba	rěba	ryba	ryba	ryba	рыба
widin	ogień	òdziń	woheń	wogeń	oheň	огонь
wôda	woda	wòda	woda	woda	voda	вода
wjôter	wiatr	wiater	wětřik, wětr	wětš	vítr	ветер
zaima	zima	zëma	zyrna	zymje	zima	зима

1. [Čeština](#)
 - [Chodský dialekt](#)
2. [Slovenština](#)
 - [Východoslovenský dialekt](#)
3. [Goralština](#)
4. [Slezština](#)
5. [lužická srbština](#)
 - [Hornolužičtina](#)
 - [Dolnolužičtina](#)
6. [Polština](#)
7. [Kašubština](#)
8. [Polabština](#)
9. [severní slovinština \(zaniklá\)](#)

východoslovanská

1. [Ruština](#)
2. [Běloruština](#)
3. [Ukrajínština](#)
4. [Rusínština \(maloruština\)](#)
5. [Poleština \(полесский микроязык\)](#)(полесский микроязык)

jihoslovanská

1. [staroslověňština](#)
2. [Stará ruská slovanština](#)

Západní:

1. [Slovinština](#)
2. [srbochorvatština](#)
 - [Srbština](#)

- [Chorvatština](#)
- [Bosenština](#)
- [Černohorština](#)

Východní:

1. [Bulharština](#)
2. [MAKEDONŠTINA](#)

baltská (letto-litevská) větev

západní skupina

1. [Pruština](#)

východní skupina

1. [Litevština](#)
2. [Lotyšština](#)

arménština (samostatná indoevr. skupina)

1. [Arménština](#)
2. [Východní arménština](#)
3. [Západní arménština](#)

albánština (samostatná indoevr. skupina)

1. [Standardní albánština](#)
 - [Albánština - gegština \(gegština\)](#)
 - [jižní – toskština](#)
 - [arbëreshe](#)

kentumová větev

keltská větev

pevninská skupina

1. [Galština](#)

ostrovní: britanská (britská)

1. [Kornwština/kornvština](#)
2. [Bretonština \(Breton\)](#)
3. [Velština](#)

ostrovní: goidelská

skotská gaelština	irština	manxská gaelština	angličtina
Fàilte	Fáilte	Failt	Welcome
Halò	Haileo or Dia dhuit (trad., lit.: „God be with you“)	Hello	Hello
Latha math	Lá maith	Laa mie	Good day
Ciamar a tha thu?	Conas atá tú? (Cad é mar atá tú? v Ulsteru)	Kys t'ou?	How are you?
Ciamar a tha sibh?	Conas atá sibh? (Cad é mar atá sibh? v Ulsteru)	Kanys ta shiu?	How are you? (plural, singular formal)
Madainn mhath	Maidin mhaith	Moghrey mie	Good morning
Feasgar math	Trathnóna maith	Fastyr mie	Good afternoon
Oidhche mhath	Oíche mhaith	Oie vie	Good night
Ma 's e do thoil e	Más é do thoil é	My saillt	If you please
Ma 's e (bh)ur toil e	Más é bhur dtoil é	My salliu	If you please (plural, singular formal)
Tapadh leat	Go raibh maith agat	Gura mie ayd	Thank you
Tapadh leibh	Go raibh maith agaibh	Gura mie eu	Thank you (plural, singular formal)
Dè an t-ainm a tha ort?	Cad é an t-ainm atá ort?	Cre'n ennym t'ort?	What is your name?
Dè an t-ainm a tha oirbh?	Cad é an t-ainm atá oraibh?	Cre'n ennym t'erriu?	What is your name?(plural, singular formal)
Is mise...	Is mise...	Mish...	I am...
Slàn leat	Slán leat	Slane lhiat	Goodbye
Slàn leibh	Slán libh	Slane lhiu	Goodbye (plural, singular formal)
Dè a tha seo?	Cad é seo?	Cre shoh?	What is this?
Slàinte	Sláinte	Slaynt	„health“ (used as a toast [cf. English „cheers“] when drinking)

(http://en.wikipedia.org/wiki/Scottish_Gaelic)

1. [gaelština](#)
 - [Irská gaelština = Gaeilge](#)
 - [Něco málo o jazyce](#)
 - [Manxská gaelština](#)

germánská větev

východogermánská skupina

1. [burgundština](#)
2. [gepidština](#)
3. [Gótština](#) (mrtvý jazyk)
4. [vandalština](#)
5. [ostrogótština](#)

severogermánská (skandinávská) skupina

1. [Faerština](#)
 2. [Islandština](#)
 3. [norština](#)
 - [Bokmål](#) (Riksmål)
 - [Landsmål](#) (Nynorsk)
 4. [Dánština](#)
 5. [Švédština](#)
 6. [skåňština](#)
 7. [gotlandština](#)
- [Nornština](#) (vymřelý jazyk ze skupiny staroseverských jazyků)

západogermánská skupina

1. [Afrikánština](#) - Afrikaans
2. [Angličtina](#)
3. [skotština](#)
 - [Staroskotština](#)
4. [Holandština](#)
5. [Vlámština](#)
6. [JIDIŠ](#)
7. [Němčina](#) Dějiny němčiny
 - [Dolnoněmčina](#) - Plattdeutsch
 - [hornoněmčina](#) - Oberdeutsch
 1. [vilamovština](#) (Wymysörisch, Wymysöryś, Język wilamowski) - dialekt, kterým se hovoří v polských Wilamowicích (hranice mezi Slezskem a Malopolskem)
 - [Bavorský dialekt](#)
 - [švýcarská němčina](#) (Schwyzertüütsch)
8. [Alemanština](#) - Alemannisch
9. [Lucemburština](#) (Lëtzebuergesch)
10. [fríština](#)
 - [Překlad do západní fríštiny](#)
 - [východní](#)
 - [severní](#)

románská větev

1. [Chorvatský dialekt dalmatštiny](#) - vymřelý jazyk používaný na území dnešního Chorvatska

Západní:

galorománská skupina

Tato skupina jazyků bývá označována také jako Langue d'oïl a svým původem se vztahuje se k římské provincii Roman Gaul zahrnující území severní části dnešní Francie, Belgie, Lucemburska a západní části Německa.

1. Francouzština

- orleánština
- burbonština
- šampaňština
- burgundština
- champenoština
- franko-komtoiština
- LOTRINŠTINA

2. Valonština (walon) (walon)

3. picardština/pikardština (u hranic s Belgií)

4. Jerseyština Normanské ostrovy v průlivu La Manche u francouzského pobřeží (Channel Islands, Îles Normandes) - Jersey a Guernsey

5. Galština, Gallo (Británie, západní Francie). Nejedná se o keltskou gaelštinu!

6. poitevin-saintongeaiština (dřívější společné označení, dnes se vyčleňují obě formy samostatně). Jazyk je na pomezí langue d'oc a langues d'oïl

1. poitevin[poetevin]
2. saintongeais - patouê saintonjhouê, jhabrail

okcitánské jazyky (langue d'oc)

- Starookcitánština
- Okcitánština
- Severní okcitánština:
 - limuzínština/lemozínština/Limousin/Lemosin
 - Auvernat/Auvergnat
 - Vivaroalpenc
- Jižní okcitánština:
 - Provensálština
 - lengadočtina/Lengadocian
 - Centrální okcitánština - Central occitan (Lengadocian)
 - Západní okcitánština - Occitan de Lengadoc (gaskoňský dialekt okcitánštiny)
 - Gaskonština
 - Limuzínština (Limousin) - jižní Francie (Limousin, Vienne, Charente, Indre)

rétorománská skupina

1. RÉTOROMÁNŠTINA

1. selvská větev:

- dialekt surselvský
- dialekt sutselvský

2. [surmirský dialekt](#)
3. [engadinská \(ladinská\) větev](#)
 - [hornoengadinský dialekt \(puter\)](#)
 - [dolnoengadinský dialekt \(vallader\)](#)
2. [Furlánština \(friulština\)](#)
3. [Ladínština \(ladinština\)](#) (není to ladino) - v Dolomitech

iberorománská skupina

1. [Portugalština](#)
2. [Katalánština](#)
3. [Galicijština](#)
4. [falština](#)
5. [Španělština](#)
 - [andaluský dialekt](#)
 - [Aragonština](#)
 - [Kastilština](#)
 - [leónsko-asturský \(leónsko-asturijský\)](#)
6. [Ladino \(djudeo-espaniol\)](#) - djudeo-espaniol (západoiberská skupina)
7. [Asturijština](#) (astursko-leonská podskupina západoiberské skupiny)
8. [Mirandština - Mirandés](#) (astursko-leonská podskupina západoiberské skupiny)

italorománská skupina

Protože se většina těchto jazyků vyvinula samostatně z latiny, můžeme je považovat za samostatné jazyky, přestože tento status nemají.

1. [Latina](#)
2. [Italština](#)
3. [Sanmarinština](#)
4. [Furlánština \(friulština\)](#) (friulština)
5. [sardinština](#)
 - [Jižní sardinština \(Sardo campidanese\)](#) (Campidanese)
 - [Severní sardinština \(Sardo logudorese\)](#) (Logudorese)
6. [lombardština](#) (není to vymřelý germánský jazyk langobardština!)
7. [Ligurština](#)
8. [monégasqština](#)
9. [piemontština/piedmontština](#)
10. [emilijština](#)
11. [venetština](#) (benátština)
12. [istrijština](#)
13. [Sicilština](#)
14. [judeo-italština](#)
15. [Neapolština](#)
16. [romanesco](#)

Východní:

balkanorománská skupina

1. Rumunština
2. Aromunština
3. meglenorumunština
4. makedorumunština
5. moldavština
6. Chorvatský dialekt dalmatštiny

anatolská větev

1. chetitština
2. lýdština
3. palajština

řečtina (samostatná indoevr. skupina)

1. řečtina
 - dialekt aiolský
 - dórský
 - iónsko-atický
 - Koiné

tocharština (samostatná indoevr. skupina)

Uralská skupina

Altajská skupina

Mongolské jazyky

Turkické jazyky

Severozápadní turkické (kypčacké)

Západní

1. karačaj-balkarština (Karachay-Balkar)
2. karaimština (Karaim)
3. Krymčáčtina, Krymčáci - кърымчах тыллы (Krymčakové/Krymchak) (jazyk bývá někdy označován jako dialekt krymské tatarštiny nebo židovsko-krymská tatarština/Judeo-Crimean Tatar)

4. kumyčtina (Kumyk)

Severní

1. baškirština (Bashkir)
2. [tatarština](#) (Tatar)

Jižní

1. [Kazaština](#) (Kazakh)
2. nogajština (Nogay)
3. Krymští Tataři (Crimean Tatar) - [Krymská tatarština](#)
4. urumština (Urum)

Jihozápadní turkické (oghuzské)

1. azerština (Azeri)
2. [Gagauzština](#) (Gagauz)
3. [Turečtina](#)

Bolgarské (Bolgar)

1. čuvaština (Chuvash)

Baskičtina (jazykový izolát)

[Baskičtina](#)

Uralské jazyky

Samojedské jazyky

Na severní Sibiři, pouze Něnci žijí v evropské části. Obyvatelstvo se zabývá tradičními způsoby obživy (dodnes chov sobů, lov a rybolov). Problémem je těžba ropy a plynu. Samojedské jazyky jsou velmi vzdálenými příbuznými finštiny.

1. [něněčtina/něnečtina](#) První slabikář v něněnčtině je z roku 1895.
2. eněčtina
3. nganasanština
4. selkupština

Ugrofinské jazyky (Finno-Ugric)

Ugrofinské jazyky

JAZYKY FINSKÉ

(též baltofinské, baltofénické)

1. [Finština](#)

2. karelština¹⁾:

- Finsko: Suomen Karjala – Etelä-ja Pohjois-Karjala – asi 420 km dlouhý pás při finské východní a jihovýchodní hranici; Lappeenranta, Joensuu (
- Rusko:

1. Karelská šíje – Karjalan kannas – oblast mezi Finským zálivem a Ladožským jezerem (do r. 1944 součást Finska)

2. Ladožská Karélie (Laatokan Karjala), dnes Karelská autonomní republika (hlavní město Petroskoi), součást Ruska, anektována za 2. světové války po napadení Finska.

- [vlastní karelština](#) (varsinaiskarjala – vianalaismurre a eteläkarjalainen murre)
- dialekt [Karelština - dialekt olonet](#)
- dialekt [Karelština - dialekt livvi](#)
- dialekt [lyydi](#) (směs karelštiny a vepštiny)
- dialekt [aunus](#) (oblast mezi Ladožským a Čudským jezerem)

3. [Estonština](#)

- [severní estonský dialekt](#)
- [jižní estonský dialekt](#)

4. vepština: Ve 30. letech 20. století došlo k vytvoření spisovné vepštiny i škol, kde se vyučovalo vepštinou. Po roce 1937 došlo k zákazu výuky. V poslední době jsou patrné snahy o záchranu jazyka, byl vytvořen slabikář, vycházejí noviny.

- [Vepština](#) (severně od Petrohradu)
- [äänisvepsä](#) (vepština Čudského jezera)
- [střední vepština](#)
- [jižní vepština](#)

5. [inkerština](#) - Ingrie (oblast na jižním pobřeží Finského zálivu v okolí Petrohradu, kde žijí i Finové a Voťáci). Ingrijci jsou původními obyvateli této oblasti, zmiňováni již v 11. století. Zatímco ingrijští Finové jsou luteráni, Ingrijci jsou pravoslavní. Ve 30. letech 20. století došlo k vytvoření spisovné inkerštiny, která se ale téměř vůbec nepoužívá.

6. [votština](#) (jižně od Petrohradu, západní oblast Ingrie). Ve starých kronikách je toto obyvatelstvu patrně označováno jako Čudové. Došlo k asimilaci s ruským obyvatelstvem (po r. 1959 se jejich počty v sovětských statistikách již neobjevují), votština neexistuje ani v písemné podobě.

7. [livonština](#) (severní pobřeží Lotyšska)

8. [ižorština](#)

Iaponština (též sámština) - na severu Finska, Švédska, Norska

1. [lulština](#) (lule)

2. [pitština](#) (pite)

3. [východní sámština](#)

1. [dialekt Inari](#)

4. [severní sámština](#)
5. [jižní sámština](#)

jazyky volžské

1. [muromština \(zaniklý jazyk\)](#)
2. [mordvinština \(mordva\)](#) V Mordovské republice (hl. město Saransk) jsou ve skutečnosti dvě odlišná etnika hovořící odlišnými jazyky. Po roce 1920 byla snaha o vytvoření společného spisovného jazyka, ale již koncem 20. let se používá erza a mokša odděleně. Po roce 1990 je snaha, aby se tyto jazyky staly úředními.
 - [erza](#) (zhruba 2/3 Mordvinců)
 - [mokša](#)
3. [marijština/maryjština](#) (mari) – dříve označována i jako čeremiština (tšeremissi). V Marijské republice (hl. město Joškar-Ola) žije asi jen polovina všech Marijců. První kniha v marijštině (gramatika) vyšla v roce 1775, v 19. a 20. století zahrnovala knižní produkce zejména duchovní literaturu a učebnice. V současnosti se v marijštině vyučuje na základních školách. Marijci se kulturně dělí na horské, luční a východní, jazykově se vyčleňují dvě navzájem těžko srozumitelná nářečí:
 - [západní marijština](#)
 - [východní marijština](#)

jazyky permské

1. [Voťáčtina - Udmurtština](#) - Udmurtská republika, hl. město Iževsk (na sever od záhybu řeky Volhy). Udmurti tvoří pouze kolem 30 % obyvatelstva republiky.
2. [zyrjanština/zyrjénština](#) - [komijština/komština](#) (republika Komi - poloostrov Kola až Sibiř)

JAZYKY UGRICKÉ

1. [Maďarština](#)

obskougrická jazyková skupina

1. [ostáčtina](#) (též [chantyjština](#))
2. [vogulština](#) (též [masijština](#))

UMĚLÉ JAZYKY

1. [Esperanto](#)

Eskymo-aleutské jazyky

1. [Grónština](#)

Semitské jazyky

1. [Maltština](#)

[Spoluatoři jazyků Evropy](#)

Počet shlédnutí: 540

¹⁾

Podle: *Baltskofinské jazyky – itämerensuomalaiset kielet* [online] Ústav lingvistiky a ugrofinistiky FF UK. [cit. 3. 5. 2007] Dostupný z: <ulug.ff.cuni.cz/finstina/studenti/uvod-do-ugrofinistiky-II.doc>

From:

<https://www.hks.re/wiki/> - **Hospodářská a kulturní studia (HKS)**

Permanent link:

https://www.hks.re/wiki/jazyky_evropy

Last update: **29/05/2024 19:36**

